

BUDSTIKKEN

1. Sct. Georgs Gilde, Herning

Nr. 3 – 2018

august/september/oktober/november

Indholdsfortegnelse

Side 1	Kommende arrangementer Fødselsdage
Side 3	Jubilæum Takkeord Invitation Friluftsgildehal Nyt fra Gildeledelsen
Side 4	Nyt fra Gildemesteren
Side 5-6	Ebba Frandsens jubilæum
Side 7-8	Nyhedsbreve fra Landsgildet
Side 9	Mere fra Gildemesteren
Side 10-11	Røddinglundcentret
Side 12-13	Røddinglundcentret: Mår på loftet
Side 14-18	Nyt fra grupperne
Side 18-24	Indlæg fra Gitte
Side 25	Persondataloven
Side 26	Meddelelser og deadlines

Kommende arrangementer

15 august	Friluftsgildehal, gr. 5(3) Røddinglund kl. 18.00
06 september	Ægteparløb Ikast kl. 18.00
12 september	Gildemøde gr. 3(5) Hardia kl. 19.00
24 oktober	Fellowshipdag 1(2) Hardia kl. 18.30
04 november	Dansk Flygtningeindsamling alle, Afvent sted kl. 10.00-14.00
08 november	Distriktsgildehal 2(4) Hardia kl. ??
21 november	Gildemøde 5(3) Hardia kl. 19.00

Fødselsdage:

Augustl   13 Connie Ahle
                 21 Jørgen Brøcker
                 24 Jeanette Boserup

September 01 Mona Jensen
                 05 Birthe Skjærbæk
                 14 Henri Pretzmann

Oktober   10 Gitte Stæhr Larsen
                 13 Gerda Schou-Jensen
                 21 Alice Johannesen
                 25 Mariann Hansen

November

                 07 Ove Bormann
                 23 Karen Margrethe Jegsen
                 25 Nira Hove
                 28 Ingelise Ibsen

Jubilæum:

07 oktober Ebba Frandsen har 25 års jubillæum i 1. Herning Gildet, se omtale side 5-6

TAK

Kære gildebrødre.

Tusind tak for de mange telefonopkald og besøg under mit lange sygeleje. Det betød meget for mig og gjorde mig så glad.

Heldigvis havde jeg også min elskede computer hvor jeg kunne forsætte med at forske efter min slægt, det gik der meget tid med.

Med kærlig gildehilsen

Sonja.

***Invitation til Friluftsgildehal
onsdag, den 15. august 2018 kl. 18,00***

Så er det tid til at mødes igen efter en dejlig og varm sommer.
Vi mødes til medbragt mad, en gildehal og en kop kaffe med kage til.
Der er drikkevarer til gildepriser.
Vi takker af i de gamle grupper og starter i nye.
Tilmelding gruppevis (de gamle grupper) senest 8.8.18
Elsebeth Tlf.21442679 eller jebroecker@gmail.com
Hilsen gruppe 5

Nyt fra Gildeledelsen

Til jeres orientering om det nye årsprogram:

Indimellem må vi fra ledelsens side tage nogle beslutninger, der vedrører indholdet i gildemøderne.

Det gælder I år for følgende møders vedkommende:

12.september kommer Henriette Danielsen og fortæller om sit udbytte af den tur, hun har været på i Holland. Gildet har ydet et lille bidrag til rejsen, hvorfor hun som tak kommer og giver os en førstehåndsberetning. Gruppe 3 skal i planlægningen tage højde for dette indslag.

24. oktober vil vi som nævnt i artiklen om Ebba Frandsen markere hendes jubilæum. (gruppe 1)

21. november kommer der forhåbentligt en del gæster, idet vi afholder sangaften/ samt lidt information om gildet. Pianisten er engageret, så gruppe 4 skal udelukkende sørge for det praktiske ved aftenens arrangement.

Mgh

Gildeledelsen

Nyt fra Gildemesteren

Sommerferien er forbi- ja, det vil sige for den gruppe af gildebrødre, som stadigvæk er erhvervsaktive. For den øvrige del af gildets medlemmer er der jo sommerferie hele året- eller også er der aldrig ferie. Det må den enkelte afgøre med sig selv.

Nu skal vi i hvert fald i gang med en ny sæson. Årsplanen skulle gerne være kommet alle i hænde.

I den forbindelse er det vigtigt, at kansleren får besked, hvis der skal rettes noget vedrørende jeres data på planen.

Ledelsen har bestræbt sig på at gøre sit bedste for at lave et alsidigt program med de muligheder, vi har.

Det er herefter gildebrødrenes opgave at være med til at udfylde rammerne, så vi kan få et positivt udbytte ud af gildemedlemsskabet.

De grupper, der står på årsplanen, skal fungere de næste to år, så jeg vil opfordre jer til at gå i gang snarest.

På det seneste ledelsesmøde har vi som sædvanlig drøftet økonomien i gildet.

Retningslinjerne for det enkelte arrangement er, at det ikke må koste gildet penge, fordi gruppen har købt for dyrt ind eller på anden måde har satset. Det er også meningen, at man ved afbud skal betale den del af udgifterne, som gildet har uanset grunden til afbud. Økonomien ligner til forveksling den, der er i de enkelte familier, hvor tæring efter næring er et godt princip at rette sig efter.

Med disse velvalgte ord vil jeg på ledelsens vegne byde jer alle velkommen til et nyt gildeår med første gildehal på Røddinglund Centret d. 15.08 kl. 18.00

GM

Kurt Linnebjerg

25 ÅR I GILDET

D. 7. oktober 1993 var der optagelse i 1. Herning Gildet. Det nye medlem var Handelsskolelærer Ebba Frandsen.

Hvordan går det så til, at en moden kvinde pludselig får interesse for at komme med i Sct. Georgsgildet?

Spørgsmålet besvares med, at det er den personlige kontakt, der gør udfaldet.

Sammen med Erna Schulz var Ebba engageret til at stå i tombolavognen. Herefter var kontakten skabt, og optagelsen kunne finde sted efter nogle samtaler med en gildebroder om, hvad det hele drejede sig om.

Af spændende oplevelser i de 25 år nævner Ebba, at hun gennem gildearbejdet har bagt utallige kager, ligesom hun har stået rigtig mange gange som hjælper i køkkenet under de mange spejderløb, som gildet arrangerede i "gamle" dage.

Ebba betegner sig selv som en af de anonyme gildebrødre, der har holdt sig uden for embeder af enhver art, men det betyder på den anden side, at hun derved har haft kræfter til at ordne mange praktiske ting i gildet, så længe kræfterne rakte til det. Der er ikke så meget at sige til, hvis man som over 90 har fortjent at slippe for praktiske opgaver, hvilket Ebba også selv var inde på under vores samtale om de 25 år.

Hvad har hun så fået ud af de mange år?

Jo, et godt kammeratskab samt et tæt netværk er noget at det, hun fremhæver. Gruppearbejdet har også været medvirkende til, at hun ikke er gået helt i stå.

Her og også i gildet har der været muligheder for at komme frem med sine meninger, hvilket Ebba altid har gjort –mest på den positive måde.

Endvidere er hjælp og støtte i svære tider noget af det, som hun har haft gavn af ind imellem. Herunder bliver det berørt, at man gennem gildet ikke så let bliver ensom, idet vi i netværket tager hånd om hinanden.

Sidst, men ikke mindst sætter jubilaren pris på de perioder, hvor der har været fred og fordragelighed gildebrødrene imellem.

Ved samtalens slutning hævder Ebba, at jeg skal skrive om det positive, der er at sige om hende. Det har ikke faldet mig svært, idet hun under samtalen har smilet over hele femøren og struttet af livsglæde, mens hun gang på gang nævner, at hun har haft et rigtig godt liv indtil nu.

Mgh

Kurt Linnebjerg

NB: Jubilæet markeres ved Fellowship-arrangementet i Hardia d. 24. oktober.

glimt fra Gildehallen i april

Gildemesteren har også sendt følgende Nyhedsbreve fra Landsgildet:

Sct. Georgs Gilderne
i Danmark
Landsgildeledelsen

Til alle Distriktsgildeledelser og Gildeledelser

Så er det elektroniske "Nyhedsbrev" en
realitet!

Her kommer første nummer, og vi regner
med at udsende Nyhedsbrevet efter behov.

Nyhedsbrevet vil indeholde orientering fra
Landsgildeledelsen, distrikter og gilder.

Har du noget du vil have med i et
nyhedsbrev?? så send det til kontoret@sct-georg.dk.

LGL håber, at alle vil medvirke til, at vi får et
spændende og informativt Nyhedsbrev med
nyheder fra gilder, distrikter og landsgildet.

PLAN 2017-2019

LGL har i fællesskab med DGM arbejdet på at
revidere Plan 2017-2019.

Den reviderede udgave er p.t. til godkendelse
hos LGL, og vil derefter snarest blive udsendt
til gennemsyn og godkendelse hos DGM.

Når denne procedure er overstået, vil Plan
2017-2019 blive sendt til alle GM, og
indholdet vil blive en del af dagsordenen på
GM-Stævnet 2018.

Nyhedsbrev

2018-01

Fredsluset

Projekt Sommerlys

Med inspiration fra Fredsluset, har
landsgildeledelsen besluttet at afprøve
Projekt Sommerlys.

Ved 10 forskellige spejderlejre i sommeren
2018 vil projektet overlevere en
flagermuslygte, der er tændt med et fredslus,
til spejderlejren ved dennes start.

Lysen kan så bruges til at tænde lejrballene.

Projekt Sommerlys vil blive præsenteret
snarest.

Persondataforordningen

Der er nu regler for, hvordan vi skal håndtere
vores medlemsoplysninger. Det gælder både
for landsgildet og for de enkelte gilder.

I skal specielt være opmærksomme på
følgende:

Vi må kun opbevare navn og fødselsdato,
adresse, mailadresse og telefonnummer samt
oplysninger om arbejdstider (svend-væbner-
ridder) og tidligere ledelsesposter på vores
medlemmer.

Når en person ikke længere er medlem af
gildet, skal oplysningerne slettes.

– spejderidéen for voksne –

Sct. Georgs Gilderne
i Danmark
Landsgildeledelsen

Nyhedsbrev

2018-02

Til alle DGL og GL

Landsgildeledelsen opfordrer ledelserne til at sende Nyhedsbrevet videre til alle jeres gildebrødre, så informationerne når ud til samtlige medlemmer.

Vi håber, alle vil medvirke til at gøre Nyhedsbrevene spændende og informative med nyheder fra gilder, distrikter og landsgildet.

Du kan sende din tekst til kontoret@sct-georg.dk.

PLAN 2017-2019

DGM-kredsen har nu kommenteret på planen, og kommentarerne er blevet behandlet på vores seneste landsgildeledelsesmøde.

Planen bliver i nær fremtid sendt til alle gildemestre, og landsgildeledelsen er i gang med at uddybe de 5 hovedpunkter: Medlemspleje, Organisation, Samarbejde med spejderne, Medlemsudvikling og Synlighed.

Plan 2017-2019 er naturligvis på dagsordenen til det kommende gildemesterstævne, der afholdes den 29.-30. september på Bygholm i Horsens.

Fredsløstævnet

Kontoret er fra starten af juli leveringsdygtige i Fredsløstæmmer.

Mærkerne vil også kunne købes i forbindelse med Gildemesterstævnet i september.

Persondataforordningen

I vores medlemssystem registrerer vi de personoplysninger, der skal bruges, for at vi kan fungere som organisation.

Det drejer sig om navn, adresse, telefonnumre, mailadresse, fødselsdato, datoer for optagelse/svend, væbner og ridder, gilde samt eventuelle ledelsesposter.

Disse oplysninger opbevares sikkert på EDB, og kan kun læses og ændres af personer, der har adgang til medlemssystemet, og som har deres eget password til systemet.

Vi giver naturligvis ikke disse personoplysninger til 3. person.

I skal lokalt være opmærksomme på, at lister over gildebrødre med navne, adresser, telefonnumre og mailadresser også er dækket af persondataforordningen og derfor skal behandles fortroligt!!!

Papirer, der ikke indeholder adresse, telefonnumre og mailadresser, er IKKE omfattet af persondataforordningen, og vi kan derfor opbevare dem, som vi plejer (gildeskrå mv).

Landsgildet arbejder videre med forordningen, og der kommer mere senere – også i håndbogen.

DDS/Det Danske Spejderkorps har udarbejdet en oversigt over, hvordan de håndterer deres personoplysninger. Den oversigt dækker også vores behov, og vi vedhæfter oversigten som fil til dette nyhedsbrev.

– spejderidéen for voksne –

Mere fra Gildemesteren

Engang i foråret blev jeg kontaktet af Jytte Hahn fra 1. Silkeborg Gildet.

Det var pludselig gået op for dem, at et gammelt skind måske slet ikke tilhørte gildet. Der står nemlig "Herning" på en vedhæftet stykke ben.

Da jeg fandt vort eget skind frem, kunne jeg konstatere, at der ikke var sket en forveksling, for vort navn passede.

Jytte Hahn og jeg blev enige om, at de to stakkels skind burde mødes, hvorfor der til Distriktsgildetinget blev aftalt en skind- date.

Mødet blev historisk.

Som det fremgår af billedet, må der være lavet to næsten identiske udgaver, men 1. Herning Gildet har ikke kladden.

Hvis nogen er i stand til at komme til en løsning af, hvordan og hvornår de to udgaver er blevet til, vil det være opklaringen af et endnu uløst mysterium.

Mgh

GM

Kurt Linnebjerg

1. Herning Gildet.

Udskiftning af madrasser på Røddinglundcentret.

Efter næsten 2 års forberedelse er det nu lykkedes os at få nye madrasser til alle senge og køjer på centret.

Først var der økonomien der skulle falde på plads. Vi søgte og søgte adskillige fonde og legater med negativt resultat, herunder også Sct. Georgs Fonden 2 gange. Endelig gik der hul på bylden idet Fonden af 1844 (den gamle Hammerum Brandkasse) og Nordea Fonden for Vestjylland bevilgede os henholdsvis 20.000 og 10.000 kr. Den samlede pris på madrasserne inklusiv nye jersey lagner beløb sig til 48.500 kr. så det var en god del af udgiften vi fik dækket og de trængte virkelig til at blive udskiftet.

Fabrikken producerede de 70 stk. madrasser lige inden sommerferien så de var klar til afgang fra Falster mandag den 6. august med forventet ankomst til Røddinglundcentret tirsdag formiddag. Vi var 9 frivillige gildebrødre og en frivillig ægtemand, som stod klar til at pakke ud påsætte lagner og lægge dem på køjesengene. Så jeg var virkelig lettet da jeg så den blå fragtbil køre op foran centret og læsse madrasserne af.

Forinden havde der været en kø af biler, som havde benyttet sig af tilbuddet via Alice`s Facebook om gratis afhentning af de gamle madrasser. Der var bl.a. 1. Hede Spejderne der kun bruge nogle i deres shelter og en vogn med bemanding fra kasernen i Skive, de skulle bruge dem til aktiviteter for nye rekrutter. De fik lov til selv at hente dem i køjerummene så der nøjedes vi frivillige med at se på og hyggesnakke med dem.

Når vi var så mange frivillige, gik det forholdsvis hurtigt med at sætte lagner på og bære madrasserne i på køjerne og derefter var det tid til at nyde en let frokost og hyggeligt samvær i det fri.

Jeg siger mange tak for hjælpen på vegne af bestyrelsen for Røddinglundcentret.

Peter Hove

Så udskiftes der madrasser

Røddinglund: Mårer på loftet

Illegale beboere på Røddinglund centret.

Lige efter jul fandt vi ud af, at vores hemmelig gemte reservenøgle var væk. Straks var nogle af bestyrelsesmedlemmerne nervøse for, at et par hjemløse personer benyttede sig af en par gode ledige senge til illegal overnatning.

Pludselig en dag var reservenøglen tilbage på sin sædvanlige plads. Søren Buhls substitut, der havde passet rengøringen, mens han og familien havde været på en 5 ugers ferie i New Zealand, og idyllen var igen oprettet.

Men, men, hvor længe var Adam i Paradiset? Allerede tre dage efter, at nøglemysteriet var løst, fandt Lars og jeg ud af, at en illegal gæst havde slået sig ned på loftet over køkkenet øst fløjen.

Adskillige punkter af indtørret fækallier fortalte at et ukendt dyr befandt sig der. Gættetiet gik på, at det måtte være en husmår, der åbenbart pønsede på at etablere en familiebolig på stedet.

For at få syn for sagn monterede jeg mit vildtkamera på en bjælke en nat over, og minsandten om ikke en lille mår lod sig vise som model.

Billedet blev vist på bestyrelsesmødet d. 10/2., hvor jeg fik frie hænder til at få udyret fjernet.

Forslag til arbejdet var der nok af. Jeg fik tilbudt at låne en fælde.

A Måren sidder her og kigger ud af murerbaljen

Det måtte jeg desværre sige nej til, da sådan et redskab er underlagt strenge krav fra dyreværnsloven. Fælder skal tilses mindst én gang i døgnet. Jeg skulle anskaffe mig noget hjortetakolie. Der betakkede jeg mig. Bare den kvalme lugt af olien er nok for mig. Den hænger i tøjet i dagevis efter berøring af væsken. Jeg skulle sætte en radio op og spille dansemusik døgnet rundt.

Jeg henvendte mig så til min bedste støttepædagog i mange nødsituationer, nemlig Google.

Der blev jeg tilrådet, at anskaffe en såkaldt hylér, d.v.s et instrument, der udsender højfrekvente lyder, som jager uvedkommende dyr langt væk. Samtidigt skulle jeg strø mel eller sand ud for mulige indgange, som dyret kunne benytte, for det vigtigste i bekæmpelsen, var at få stoppet adgangsvejene til loftrummet. Hyleren blev tændt og vildtkameraet sat op igen. Og det virkede. Ugen efter var der ingen spor efter dyret. I stedet for at strø sand og mel ud fik jeg hjælp fra oven af. En nat faldt der nysne, og der viste sig da om morgenen tydelige spor op ad et nedløbsrør, hen over udhustaget mod sammenbygningen af fløjene. Adgangsvejen er nu spærret, og der er pt. ingen tegn på, at der mårer på loftet.

Mgh

Evald

Den lille 'pige' var også med til MUS-løbet

Nyt fra grupperne

Gruppe 2's afslutningstur til Hallig Hooge.

Allerede sidste år besluttede gruppen, at vor "afskedstur" skulle blive en særlig oplevelse. Så tirsdag, den 31.7. kl. 09:00 mødtes Gerda, Gerda, Annette, Lars og Henri (Gitte var taget i forvejen til Flensborg) hos Gerda og Lars i Lind. Vi var enige om ikke at køre på motorvejen, men satte kurs mod vestkysten. Første stop var Nørholm Vandmølle, som ligger gemt i skoven på vej til Varde. Derefter gjorde vi holdt ved Varde Miniby, som bestemt er et besøg værd. For ikke at bruge for meget tid der, så vi kun "byen" udefra og fortsatte så mod Ribe. Fra Ribe kørte vi til Kammerslusen, hvor vi kunne se laksen springe! Der spiste vi vor medbragte frokost og så gik det videre mod den tyske grænse og Nordfriesland. Gitte havde bestilt hotelværelser i en lille landsby: Paulsens Landhotel i Bohmstedt. For at spare tid næste morgen, ville vi lige se det sted, hvorfra vi skulle sejle til Hallig Hooge. Og det var en rigtig god beslutning, fordi der er vejarbejde og den korte vej fra hotellet var spærret. Nu skulle vi så finde vejen til hotellet ad omkørselsveje, men det var lettere sagt end gjort. Efter en rundtur i det friske landskab og med hjælp fra en venlig lastbilchauffør lykkedes det til sidst at nå med 1 times forsinkelse til Paulsens Landhotel, hvor vi blev modtaget af Gitte. Efter en rigtig lækker aftensmad og en hyggelig snak i hotellets have, gik vi trøtte og mætte i seng. Men vi var jo på landet og vi, der havde værelse ud mod nabogården, blev vækket af hanen klokken halv fem!

Inden vi starter turen, er her en forklaring på, hvad en Hallig er: en Hallig er en lille klat jord i Vesterhavet. For mange tusinde år siden har Halligerne været øer, men med tiden har havet taget mere og mere land fra dem, så der til sidst kun er nogle flade jordklatter tilbage. For ikke at blive overskyldt ved højvande og stormfloder, har man skovlet jordhøje op, hvorpå husene er bygget. Disse jordhøje kaldes "Varfter" (på tysk: Warft= werfen= kaste). Flere gange om året bliver varfterne overskyldt og mennesker og dyr må så søge tilflugt i husene. Hallig Hooge er den største af de tyske Halliger, hvoraf der findes 10 i alt. Af de 10 er 7 beboet, mange gennem flere generationer af den samme familie. Hallig Hooge har 10 varfter.

Onsdag morgen startede vi så turen til Schlüttsiel, for at tage færgen Hillinglei (frisisk = betyder Halligenland) til Hallig Hooge. Vi sejlede ud ved ebbe, så det tog lidt længere tid end angivet i sejlsplanen. Kl. 11:30 lagde færgen til. For at undgå det store rykind ved frokosttid (der kom flere skibe og færger ind med rigtig mange passagerer), besluttede vi at finde et sted, vi kunne indtage vor frokost. Det fandt vi i Friesenpesel (pesel = den fine stue), hvor vi bestilte kartoffelpandekager med æblemos. Maden kom inden drikkevarerne og da Gitte spurgte damen, om hun havde glemt dem, blev hun noget så sur på os. Hendes svar: "jeg er ikke nogen robot og jeg har kun to hænder".

Det morede vi os meget over og det blev på resten af turen en stående vittighed! (hun fik ingen drikkepenge!!). Efter frokost hyrede vi en hestevogn (som kører turisterne rundt på Halligen) og kom til "Hanswarft", hvor vi gik i stormflodsbiografen for at se en lille film om stormfloder og hvordan folk på varfterne klarer sig, når der er "land unter" (oversvømmelse). På tilbageturen i hestevognen gjorde vi ophold på kirkevarft, hvor vi kunne besigtige kirken og kirkegården. Mange af gravstenene havde indgraveret navne både på for- og bagsiden, det er en lille kirkegård og man må spare på pladsen. Så var det på tide at køre tilbage til færgeren. Nu var der højvande, så det gik noget hurtigere hjemad end udturen. Det var også langt nemmere at finde tilbage til hotellet end dagen før, Lars og Henri navigerede os sikkert i havn! Efter en – igen særdeles lækker - aftensmad, fik vi, trætte og fulde af dejlige indtryk, en god nattesøvn. Og hanen galede ikke så tidligt næste morgen!

Nu skulle vi finde på noget, vi kunne udfylde resten af dagen med. Forslaget om at besøge Glücksborg slot og rosenhaven, blev vedtaget. Vi satte kursen mod Glücksborg og gik en dejlig tur langs søen ved slottet. Rosenhaven var desværre i en sørgelig forfatning p.g.a. varmen og vandmanglen. Inden vi satte kursen mod Danmark, fik vi vor frokost på en havnerestaurant i Flensborg. Gitte tog afsked med os og tog hjem, fordi hun trængte til at slappe af efter flere ugers rejser. Vi andre tog så landevejen mod Haderslev og en afstikker til Aarøsund. Efter et kort ophold på havnen kørte vi videre mod nord, men ikke uden at købe honningkager i Christiansfeld! Der blev også tid til at stoppe op i Brande og se på "street-art". Kl. 18:00 var vi så tilbage i Lind. Det var en fantastisk tur med skønne og morsomme oplevelser, god mad og drikke, et flot hotel og sidst, men ikke mindst, skal der lyde en stor tak til Lars, der kørte os sikkert og godt i alle 3 dage. Det var en tur, vi sent vil glemme!

Gruppe 2

P.S. Man kan få mere at vide om Halligerne og specielt om Hallig Hooge på nettet under "Koldingskriveren".

Indlæg fra Gitte

Baggrunden for dette indlæg er, at jeg tog et aftenskolekursus i russisk sidste efterår. Jeg besluttede så, at jeg gerne ville opholde mig et sted, hvor der blev talt russisk. Jeg kom i kontakt med en mand i Haderslev, som havde kontakt til en socialarbejder i Daugavpils (det nederste syd-østlige hjørne af Letland, hvor sproget absolut er russisk. Hende socialarbejderen fik jeg så taget kontakt til, og hun skaffede mig kontakt til et børnehjem, hvor jeg kunne være som frivillig i februar. Min gruppe bad om rejse-emails undervejs på min tur, som i så får nedenstående (hvis jeg har husket alle sammen).

Tirsdag den 2. februar tog jeg til Kbh. Startede brilliant med at opdage, at da bussen (til orientering der kører faktisk offentlige transportmidler i Jylland) nærmede sig Rema på H.P. Hansensvej slog det mig: Gitte du har glemt noget. Tænke tænke. Shit pas penge og flybillet. OK flybillet er jo på mobilen meeeen ... Så af ved Rema og næste bus tilbage. Så kunne jeg ikke nå toget med næste bus men måtte tage en taxa. Han spurgte hvad jeg dog skulle i Letland. Russisk?? Han ville gerne sætte mig i forbindelse med en russisk dame der bor mellem Tjørring og Sinding og er veninde med hans polske kone. Held i uheld. Så vil udvekslede tlf.nr.

Ankom til Riga i snevejr. Men dejlig vinterluft. Var i dag på stationen for at købe togbillet til i morgen til Daugavpils. En lille fordom som jeg er villig til at ændre på. Men indtil videre har jeg ikke oplevet mere afvisende mutte og lukkede personer end østeuropæere jeg ikke har et sprog tilfælles med. Jeg undrer mig hver gang over, hvor lidt imødekommende det er muligt at være. På steder hvor de er afhængige af at tjene penge, er der flere, der snakker engelsk. Men ikke på togstationen. Jeg har oplevet det samme i Serbien. I Montenegro var det dog ikke helt lige så slemt. Jeg fandt en luge med en der kunne et par brokker engelsk. Bestilte en billet til i morgen. Ville så gerne have svar på om jeg skulle skifte undervejs. Det oversteg hendes ordforråd. Jeg prøvede at sige på russisk: ny by ny tog ind ud. Det er hvad mine russisk ord kan formå. Uden held. Så frem med Google translator selvom jeg helst vil klare mig selv uden hjælpemidler. Men vi fandt ud af det. Og da jeg sluttede med et Paldies (tak på lettisk) blev hendes smil 10 gange større. Jeg bliver så hentet af Aija fra socialforvaltningen i morgen i hendes bil og kørt til mit hotel. Hun skrev om jeg var klar til børnehjemmet på mandag. Jeg er helt klar.

Jeg har studset over nogle stednavne i Letland og var så inde og læse lidt. Indtil 1891 var det eneste officielle sprog i Riga tysk (hvad så med resten af Letland?). Håber At møde en der kan fortælle mig noget mere.

Ellers sluger jeg alle skilte på russisk. Kan ikke huske fra sidste år at det meste også står på russisk. Men det er jo fint.

Ankom med feber og ondt i halsen men 2 gange varmt karbad ingefærte Panodil og masser af vand har ikke gjort det værre. I dag er det næsten ovre. Skal spise sammen sammen med et ægtepar i aften fra Køge jeg sad ved siden af i flyveren. De har ikke været her før så ville gerne have en guide med i byen.

Jeg forlod Riga lørdag efter en fed fredag aften med lettisk folkemusik på Ala bar. Jeg spurgte i receptionen ang . en taxa til stationen. Ikke fordi der er så langt men fordi man skal gennem en tunnel under vejen. Og det er bøvlet med al bagagen. De mente det ville koste en 10-15 euro. Jeg fortalte, at jeg dagen før mødte en lettisk pige i bussen fra lufthavnen til byen og fortalte hende, at taxachaufføren der ville have 15-20 euro for en tur fra lufthavn til by. "Det er fordi du spørger på engelsk. Jeg kan få det til 7 euro". Så jeg mente receptionen måtte kunne ringe efter en på lettisk til tilsvarende lav pris.

"Jamen det er ikke de røde taxaer det er de gule. Dem kan man ikke stoppe på gaden. Dem skal man ringe efter". Hertil kunne jeg kun svare, at jeg er fløjtende ligeglad med farven bare prisen er i orden og bad hende ringe efter en efter at hun havde sagt den ville koste et par euro.

Jeg fik så en gul taxa med taxameter. Ikke nogen sort her. Det blev 1,75 euro. Og jeg fik taxaselskabets visitkort. En acceptabel butik. Jeg var i god tid. Havde fået forklaret på stationen, at jeg skulle med fra spor 5 platform 8 tog nr 810. Jeg drak et glas kefir og en kop kaffe og gik hen til. Spor 5. Var lidt spændt på det med platformen, men tænkte det gav sig selv når jeg kom op. Som jeg har oplevet det i Estland er forholdene ikke just handicapvenlige. Hverken rulletrappe eller elevator. Og MANGE trapper. Jeg tog en dyb indånding og nåede op på perronen. Kunne ikke lige se det med platformen, ej heller navnet på min by. Men en dame krydsede skinnerne (forståeligt nok med alle de trapper). Jeg viste hende min billet og sagde Daugavpils. Hun pegede på perronen til venstre for os og gjorde tegn til, at jeg skulle ned og op på den anden side. Da jeg var nået 1/3 ned råbte hun efter mig og kom farende ned og tog min kuffert. Jeg spændede efter, hun skulle jo ikke stikke af med den. Vi gik så til højre i stedet og op på perronen. Hun var stærk som en okse. Pegede på toget og satte min kuffert ind. Ligemeget hvor ihærdigt jeg smilede til hende hele tiden forblev hun totalt stoneface. Men det var da voldsomt pænt af hende. Ellers er jeg ikke sikker på jeg havde nået det. Kupeen var noget kold men hellere det end for varmt. Toiletterne gav mig flashback til toge i mine helt unge dage med direkte afløb til skinnerne. Men præcis afgang og ankomst. Aija damen med den røde hat hentede mig sammen med en dreng fra børnehjemmet. Hun var bare så sød. Kørte mig lidt rundt i byen og så hen på mit hotel.

Hun havde en æske chokolade til mig og 2 hele hvidløg, som hun mente jeg burde spise, da rigtig mange var syge i øjeblikket.

I går en tur med sporvognen til byen og afprøvede lidt russisk. Ingenting står på engelsk her. Russisk og lettisk.

Lidt sjovt med lettisk: en kop kaffe hedder tassi kaffija. Altså tassi næsten som Tasse på tysk.

Nå men idag hentede Aija mig og kørte mig til børnehjemmet. Startede med at køre med en medarbejder til lægen. Hun er næsten 18 og efter 18 koster en konsultation 4 euro. Så hun kunne lige nå at få denne med inden hun skulle betale. Børnehjemmet har egen chauffør og bil i dagtimerne.

Børnene får 6 euro hver 4. Måned i lommepenge. De ryger som skorstene og går ikke ned på primitivt udstyr med smartphones og tablets. Så kan man jo undre sig over, hvor de får penge fra til det. Det kunne jeg ikke få svar på, så jeg må jo drage mine egne konklusioner.

Den meste brugte vikar er det der i danske institutioner går under "Philips vikaren". En stor fladskærm på væggen og så den lettiske pendant til Viaplay og hvad det ellers hedder. Nogle ganske få intakte brætspil og ingen bøger. I det hele taget ikke noget der lignede pædagogiske aktiviteter.

Frokost startede helt korrekt med suppe. Og så var det overstået. Til aften får de ris pasta eller kartofler. En sjælden gang kød. I morgen skal jeg være der om aftenen. Måske tager jeg en banan med.

Personalet vil gerne, at jeg øver engelsk med børnene. Så det må jeg så også gøre. Jeg klager ikke mere over en 15 timers vagt. De arbejder i 24 timers vagter. Vågne vagter. Om natten gør de rent og vasker. Der er rent der, men alligevel en ubestemmelig lugt så jeg er glad for jeg ikke har sagt ja tak til at bo der, selvom jeg blev tilbudt det. De har fri 2 dage efter døgnvagten.

Alle damerne (der er kun damer) er utroligt søde. Og klapper begejstret når jeg brilleret med et russisk ord. Vi har øvet lidt i dag. En af pigerne mente at om 2 uger forstod jeg det hele. Lederen taler kun russisk, ikke engang lettisk.

14 graders frost i dag og det bliver koldere.

Efter at have boet på hotel de første par dage er jeg nu flyttet i lejlighed med soveværelse, stue, Køkken og bad og entré. Det er OK.. Først havde jeg bestilt en anden lejlighed til den 14. Jeg vidste jo ikke, om der dukkede andre muligheder op. Men fandt så denne ledig og damen med den røde hat sagde den lå perfekt. Et. Spytklad fra bussen og 2 opgange fra hende. Jeg skrev om jeg kunne få den med det samme. Men nej det var ikke muligt. Så sagde damen med den røde hat at hun kunne prøve at ringe og snakke med dem. Og så kunne det pludselig godt lade sig gøre. Der er 2 radiatorer men man kan overhovedet ikke regulere på dem.

På badeværelset er bruseren i en slags badekar. Det er mere som et guldfiskebassin i haven. Først skal man to trin op så er der en kant så høj som min benlængde. Når den er forceret skal man så igen 2 trin ned. Det tager en halv times tid at få reguleret vandets temperatur. Køkkenets indretning er mere end sparsomt men der er en vaskemaskine.

På børnehjemmet er der især 1 dreng der bekymrer mig. Han er 2,5 uger gammel. Fra 9 - 17 mindst befinder han sig i aktivitetsrummet (= tv med musikvideoer der kører Nonstop med HØJ lyd). Moren, en pige på 26, som opfører sig som en 12 årig har sit eget værelse. Stakkels dreng det kan man ikke byde en nyfødt. Han lever i det støjhelvede hver dag kun med pause om natten. Jeg taler med damen med den røde hat (Aija) om det, når hun kommer til te i eftermiddag.

Jeg fandt i deres computerrum en kasse med legesager. Puslespil med 500-2000 brikker. Et billedlotteri der ikke var komplet. Et terningspil og nogle farveblyanter og perler samt en enkelt perleplade. DER ER ALDRIG EN VOKSEN DER SÆTTER SIG MED ET BARN ELLER FLERE OG SPILLER.

Så jeg tog affære i fredags. Fik spillet terningspil med Carl. Vi talte hele tiden til 6 på russisk. Så spidsede jeg farver med Marguerita. Og så ville Carl gerne lave perleplade. Vi fandt så et strygejern men intet bagepapir. Jeg skrev bagepapir på Google translator til russisk og viste det til Pavlova (eller sådan noget lignende). Men hun er sgu analfabet så måtte have fat i en medarbejder der kunne læse. De forsøgte at give mig et stykke karton. Det duer ikke. Så kom Pavlova med plastikposer. En plastpose man skal lægge på en perleplade og ovenpå et varmt strygejern. Gud fader bevares at hun troede, det kunne bruges. Så det måtte vi opgive. Jeg prøver i morgen med staniol. Men det gør så ondt at se den stakkels nyfødte. Og se at der intet foregår med de mindste. De går rundt med en eller anden ting der skal ligne en mobil eller mikrofon (fx en træklods) og efterligner de store der enten jinger til videoerne eller er på tlf. De har ikke andet at imitere.

Nå vi skal have møde næste uge om mine observationer.

Lyskrydsmysteriet i byen:

Når der bliver grønt i fodgængerfeltet er det ikke kun lige over men også næste lyskurv i et hjørne der er vinkelret på det første. Det betyder at folk krydser diagonalt over gadekrydset. Jeg tænkte jeg må stille mig op og se hvad der sker for bilerne kørte ikke samtidig med. Det grønne lys gælder i 15-18 sek så man er nødt til at krydse diagonalt hvis man skal over begge. Først når der bliver rødt for fodgængere bliver der grønt for bilerne. Måske tjener det et fornuftigt formål. Nemlig at man undgår højresvingsulykke? Har ikke set det i Riga men der er overgangene under jorden i store kryds.

Jeg er farer vild nogle gange. Jeg er en skovl til at finde rundt. Men tror jeg har styr på geografien i byen nu.

Ellers klarer jeg aftensmaden hvis jeg er hjemme for 1 euro. Et stykke kylling fra delikatessen og en bøtte salat. I går frådsede jeg og tog frokost på en lokal restaurant til 5 euro inkl. en stor øl. Dette er ikke så svært selvom menukortet var på lettisk og russisk. Man skal bare lære, at bestiller man karbonade får man en kotelet og bestiller man kotelet får man frikadelle. Og står der Maja betyder det husets. (a la maison).

Ellers har det været en dejlig weekend med masser af musik. Damen med den røde hat havde fundet ud af det. Så fredag var vi til opvisning med lettisk folkesang. I går fra 11-15 var jeg til workshop i folkedans og om aftenen var vi igen sammen til koncert/opvisning. Det var så forrygende med flotte kostumer og fuld knald på dansen der indimellem var lige så meget danseteater og gymnastik. De kastede rundt med damerne. Og fantastisk musik. I dag var der koncert i kirken med polsk sang. Jeg kan ikke høre forskel på det og russisk. I øvrigt ordet bord på russisk betyder stol på polsk og omvendt. Det er da lidt skægt - for mig i hvert fald.

Ja så blev det Masleneca et par gange. Masleneca på lettisk og et tilsvarende ord på russisk. Faktisk er ordet på begge sprog en afledning af ordet smør. FORDI det er en fest, hvor man spiser pandekager med smør.

Alla (uden h) havde jeg haft en snak med i hendes butik. Hun underviser på Uni i modedesign og har sin egen forretning, hvor hun syr på bestilling. Hun er russer/hviderusser/jøde. Hun inviterede mig til Masleneca på universitetet, hvor hendes

søster også ville komme. Alla fortalte om det sproglige problem. Det er alt afhængig af, om man snakker med en der er prorussisk eller pro-lettisk, hvordan de tænker om det. Alla synes, at russisk er meget nedprioriteret efter selvstændigheden. I år 2004 eller deromkring var der afstemning om ,hvorvidt russisk skulle være 2. Officielle forvaltnings- og undervisningssprog i denne region. Men det blev nedstemt med 75%. Til gengæld er russisk helt klart det uofficielle 1. Sprog i dagligdagen her. Derudover har de også et 3. Sprog. Området her hedder Latgallen og der et sprog, der hedder Latgallisk, som mange også taler. Det er en gruppe, der strækker sig ind over grænsen til Rusland og Belarus.

Nå men vi kom ind i det lokale, der var pyntet til Masleneca. Der var hængt balloner op og samovarer på bordet til teen og få kaffekander. Fade med kager og slik og et par kæmpe bjerge af både runde alm pandekager og nogle, der var helt kvadratiske. De kvadratiske fortalte Alla var blinis. Jeg sagde, at jeg troede Blinis var små runde og tykke og at vi i Danmark kunne købe blinis pander til det. Men sådan er det altså ikke her. Begge slags pandekager smagte helt ens. Så kom der et foredrag på russisk om Masleneca. Til den udendørs fest brændes der en dukke af (som vores Sct. Hans) For at sende vinteren afsted. Vinteren er ellers først startet rigtigt de senere dage.

Efter det var der russisk dans. Meget let. 2 og 2 dannede vi bro og så danser parrene fra en ende af igennem. Dette gør man 3 gange og så skulle man herefter blive rigtig glad :- Søsteren inviterede mig til kulturarrangement i Belarus kulturinstitut på onsdag, så det gør jeg sammen med Alla.

Lørdag var der så dels boder hele vejen langs gågaden. Masser af pølser kager pandekager håndarbejde. Jeg købte nogle skiver salami. Måtte købe 5 skiver da det er svært at sige 4 på russisk men 5 er nemt nok. Og lidt bacon så jeg her til morgen har lavet spejlæg og bacon.

Samtidig var der på pladsen opstillet en dukke til afbrænding og masser af russiske babuskaer solgte suppe og pandekager. På den opstillede scene optrådte de forskellige minoriteter (polske, russiske, hvide-russiske) med dans og sang. Og senere på eftermiddagen blev heksen sendt til Bloksbjerg. Nå nej det var vinteren der blev sendt afsted. Men det har den ikke rigtig opdaget.

Jeg er træt af, at der er så koldt i min lejlighed. Så jeg har besluttet at tage en dag tidligere tilbage til Riga, nemlig på torsdag. og har ringet og bedt hotellet om et værelse med badekar. Så skal jeg kigge i blød hele torsdag aften.

løvrigt på gademarkedet var der en der solgte flasker med noget brun/sort væske. Jeg slog ordet op i Google translator. Der stod Cannabis. Jeg var nær faldet ned af stolen, hvis jeg ellers havde siddet på en. Tilbage til min lille lokale café og købe kaffe og spørge personalet om det betød det, jeg troede. Det var det sagde de, men var lige så overraskede som jeg.

Nu havde jeg så bare spørgsmålet om transporten på torsdag, hvis damen med den røde hat ikke kan køre mig. Jeg spurgte på turistbureauet , om de evt kunne hjælpe med at bestille en taxa. Jeg kan jo ikke ringe og bestille den, når de ikke snakker engelsk. Det kunne de , men damen på turistbureauet tilbød, at hun køre mig, for hun bor ikke så langt herfra. Det er da service.

Forleden skulle nogle af de store børn klippes inde i byen så vi skulle med bussen. Jeg spurgte medarbejderen, hvem der betalte for klipping. Det var hendes kæreste, der gjorde det, så det var gratis. En anden ung skulle til dyrlæge med sin hund. Så en medarbejder fik en fra sin familie Til at komme og hente dem i sin bil. Sådan skal de gøre meget i privat private regi.

Nå men vi kom op i bussen og jeg gav chaufføren de 65 cent det plejer at koste. Men han ville have 1,05 sagde Inessa (en ung der kan noget engelsk) . Fordi det er den store fine bus, så er det dyrene. Jeg måtte lukke mit mavebælte op og fiske 10 euro ud. De unge var ved at træde hinanden over tæerne, for at se hvad jeg gemte bag lynlåsen i min pung. Nå men chaufføren fik sedlen og i lang tid skete der intet. Jeg sagde til Inessa, hvor lang tid kan det tage? Det er fordi du har givet ham 10 euro. Det er mange penge at give ham. Det er ikke sikkert han er så god til at regne. Ja ok. Men jeg fik mine 8,95.

Så på fredag kommer Morten min søn til Riga, og vi tager flyveren sammen til kbh. mandag. Og så skal vi have noget godt at spise og jeg skal have rødvin og ligge i badekar. På onsdag holder vi seminar med personalet om, hvad man kan foretage sig af aktiviteter med børn, der stimulerer og udvikler den. De få der har papir på noget uddannelse sidder fortrinsvis på deres kontor i stedet for at højne fagligheden blandt det ufaglærte personale. Jeg ved nu heller ikke hvad deres uddannelse egentlig indebærer.

Damen med den røde hat kørte mig til stationen, og ville meget gerne, hvis jeg ville komme igen og involvere mig i specialområdet omkring autisme. Det er nemlig et helt nyt område dernede.

Håber ikke, det har virket for rodet. Det var jo bare nogle forbigående strøtanker jeg fik skippet afsted til gruppen undervejs.

Gitte

Vær opmærksom på følgende nye regler om persondata

Sådan passer vi godt på hinandens persondata

Vi bruger vores sunde fornuft, når vi har med persondata at gøre.

Vi gør os umage med at passe på personoplysninger, indsamler dem til specifikke formål og sletter dem, så snart formålet er opfyldt.

Vi fortæller, hvad vi bruger medlemmers, frivilliges og pårørendes personoplysninger til, og lader dem råbe over deres egne oplysninger.

Når vi omgås hinanden, tænker vi over, hvordan vi håndterer personoplysninger:

I hytten

1. Vi lader ikke fortrolige papirer ligge fremme
2. Vi rydder løbende op i den persondata, vi har liggende – og papirer, vi ikke behøver mere, makulerer vi eller brænder over bålet

Filer og mails

3. Vi sletter filer og mails med persondata, når de er retfærdigbehandlet
4. Vi deler kun persondata med relevante ledere/personer
5. Vi overvejer, hvilke info der er offentligt tilgængeligt, fx på gruppens hjemmeside

Hvad er persondata?

Persondata er faktisk alle oplysninger, der kan føre til identifikation af en fysisk person: Navn, adresse, mailadresse, alder, bankkonto, medlemsnummer osv.

Hvilke oplysninger skal vi være særligt opmærksomme på?

Det skal være særligt opmærksomme på helbredsoplysninger og cpr. numre. Vi opfordrer aldrig medlemmer til at dele deres cpr.

nummer og mail, ligesom fx medlemmernes helbredsoplysninger kun er tilgængelige for relevante ledere.

Hvornår må jeg behandle persondata?

Du skal have et konkret og klart formål for at indsamle og opbevare oplysninger om medlemmer, frivillige og pårørende. Formålet skal gå på *need-to-have*-information, og alt der er *nice-to-have* skal skæres fra. Når formålet ikke længere er gældende, skal data slettes. Derudover skal det være lovligt at behandle oplysningerne.

Behandling omfatter enhver håndtering af persondata, bl.a. at optage, redigere, slette, have læs adgang til, videregive m.m.

Almindelige persondata behandles som del af en aftale (fx medlemskab, tilmelding til tur/arrangement) eller samtykke fra personer (fx modtagelse af nyhedsbrev).

Hølsomme data (ex. helbredsoplysninger) må i de fleste tilfælde kun behandles, hvis personen har givet samtykke til, at netop disse data behandles til det specifikke formål.

Hvordan opbevarer jeg persondata?

Persondata skal altid opbevares sikkert, så uvedkommende ikke har adgang til dem. Sørg derfor for ikke at have personoplysninger liggende fremme i hytten. Personoplysninger, der vurderes at være ekstra følsomme, forsøges begrænset til Medlemsservice og opbevares alternativt i aflast skuffe eller skab.

//Vejledningen er udgivet af Det Danske Spejderkorps den 21.03.18. I hold dig opdateret på dds.dk/persondata

Meddelelser

Ove Bromanns mail-adresse er

ovebromann@gmail.com

Invitationerne til de kommende arrangementer er ikke i Budstikken, da de nye grupper først skal have tid til at konstituere sig og planlægge aktiviteterne. Invitationer vil blive sendt separat pr. email.

Deadlines for bidrag til Budstikken:

Sendes til mariann_hansen@mail.dk

Nr. 1	10. januar 2018
Nr. 2	10. april 2018
Nr. 3	10. august 2018
Nr. 4	10. november 2018

Denne udgave af Budstikken er jo særledes omfangsrig – der har ikke manglet materiale og slet ikke billeder. Jeg har medtaget billeder som jeg mente dækkede bidragsydernes oplevelser. Har jeg udeladt nogle vigtige billeder, så lad mig det vide – de kommer så i næste udgave.

Bidragene er næsten uredigerede, og jeg har valgt ikke at arrangere teksten i komprimeret form og med mindre fontstørrelse afh. læsbarheden.

Meddel mig venligst hvis der er fejl og mangler på mariann_hansen@mail.dk.

God læselyst.

Mariann